

Virksomheten 2012

Robuste kunder kombinert med solid bankhåndverk har resultert i at SpareBank 1 SMN passerte en milliard kroner i overskudd for tredje året på rad.

Redegjørelse fra konsernsjefen

Også 2012 ble et meget godt år for SpareBank 1 SMN. Et konsernresultat før skatt på 1355 millioner kroner og en egenkapitalavkastning etter skatt på 11,7 prosent er i overkant av de planer som vi la for året. Ved inngangen til 2013 er det grunn til optimisme også for resultatutviklingen inneværende år.

Lønnsom vekst

I 2012 opplevde vi fortsatt god vekst i alle kundesegmenter. Dette bekrefter bankens solide posisjon som markedsleder og styrken i SpareBank 1-konseptet. For 2013 og kommende år vil bankens nye kjernekapitalmål og kapitalplan legge begrensninger på utlånsveksten, spesielt til bedrifter. Vi er dog innstilt på å tilfredsstille finansieringsbehovet til våre kunder i Trøndelag og på Nordvestlandet ettersom vi ved inngangen til 2013 ser en viss reduksjon i etterspørselen. SpareBank 1 SMN vil ikke svekke den solide markedsposisjonen vi har etablert. Vi er også innstilt på å møte behovet for bygge- og boliglån ettersom det i byene i vårt markedsområde er ubalanse i boligmarkedet og stort behov for nybygging.

Nye regulatoriske krav og Avansert IRB-søknad

I fjerde kvartal 2011 kom det meget tydelige signaler fra norske myndigheter om skjerpede kapitalkrav til norske banker. Per 1. juli 2012 skulle ren kjernekapital utgjøre minimum 9 prosent. Vi kom på plass i forhold til dette kravet, men senere varslet myndighetene et betydelig høyere nivå på bankenes soliditet på litt sikt. Dette er foreløpig ikke konkretisert. Videre signaliserte myndighetene førtidig innføring av Basel III i Norge, basert på en antagelse om at norske banker har mye bedre forutsetninger for å tilpasse seg dette nye og strengere reguleringsregimet enn det europeiske bank- og finansvesenet som fortsatt har store utfordringer knyttet til den europeiske statsgjeldskrisen. Vi deler norske myndigheters vurdering av disse forutsetningene. Likevel mener vi en førtidig innføring i Norge vil svekke norske bankers konkurransevne i forhold til utenlandske konkurrenter.

På slutten av 2012 kom det og signaler om at norske myndigheter ønsker å redusere risikoen for en mulig boliglånsboble gjennom å pålegge norske banker en stor økning i risikovekter på boliglån. For vår del innebærer det en økning fra 11 til 35 prosent boligvekter motsvarende en kjernekapitaleffekt på 1,5 prosentpoeng. Tanken bak er delvis at økte kapitalkrav vil begrense veksten av lån til boligformål og derigjennom bidra til å redusere risikoen for utvikling av boligboble i Norge. Vi er enig i at bobletendenser i norsk økonomi bør forhindres, likedan at en kraftig reduksjon av boligprisene i Norge vil kunne medføre negative konsekvenser for økonomien for øvrig. Vi er dog usikre på om innføring av en særnorsk boligvekt vil virke etter hensikten. Både vi og øvrige norske banker tilpasser oss ved å begrense lån til bedrifter som har høyeste risikovekter. I tillegg vil vi sørge for at en høyere andel av årsoverskuddet blir tilbakeholdt, noe som blant annet reduserer midler til allmenntilgode gaver. Og med 35 prosent boliglånsvekter undergraves bankenes risikomodeller, da risiko for bankene knyttet til utlån til bolig er lav og langt lavere enn dette risikoveknivå impliserer.

SpareBank 1 SMN er opptatt av å opptre ansvarlig og fremstå uomtvistelig solid. Vi vil i år søke om å kunne anvende Avansert IRB hvorved vi må kunne legge til grunn at vi får risikovekter for næringslivslån som bedre reflekterer den underliggende risiko enn dagens IRB-modellverk gjør. Bankens misligholds- og tapsutvikling de senere år bekrefter bankens profesjonalitet når det gjelder risikostyring. Dette ønsker vi skal reflekteres i risikovektene og bringe oss i paritet med våre konkurrenter som i dag er Avansert IRB-banker.

Kapitalplan og nytt mål for ren kjernekapital

Våren 2012 gjennomførte vi en fortrinnsrettsemisjon som ble mer enn 50 prosent overtegnet. Senere rettet vi en emisjon mot Sparebankstiftelsen SMN samt en mindre rettet emisjon mot den USA-baserte forvalteren Wellington. Dette brakte oss på plass innenfor kravet om minimum 9 prosent kjernekapital innen 1. juli 2012.

I tråd med signaler fra norske myndigheter har styret vedtatt et nytt mål for ren kjernekapital på minimum 12,5 prosent innen utgangen av 2015. Styret har i flere styremøter drøftet seg frem til en plan for hvordan det nye kapitalmålet skal nås. Kapitalplanen ble offentliggjort i forbindelse med foreløpig regnskap for 2012. Planen ble godt mottatt, og kursen på bankens egenkapitalbevis viste en sterk stigning. Styret skisserer i kapitalplanen en rekke tiltak for å nå målet. En fortrinnsrettsemisjon er ikke en del av kapitalplanen. Med andre ord legger vi til grunn at vi skal kunne oppnå 12,5 prosent ren kjernekapital gjennom:

- økte inntekter
- fortsatt lave tap på utlån
- økt tilbakeholdsgrad, dvs. lavere gaveutdelinger og et nivå på kontantutbytte som begrenses til mellom 25–35 prosent av egenkapitalbeviserandens andel av overskuddet
- salg av aktiva som binder kjernekapital, men som ikke er driftskritisk for konsernet
- økt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen
- Avansert IRB og dermed en viss justering av risikovektene knyttet til blant annet bedriftslån

Vi legger i kapitalplanen til grunn at vi må forholde oss til 35 prosent risikovekter på boliglån og at vi beholder vår eierandel i BN Bank på 33 prosent. Etter nyttår har vi solgt oss ned i Polaris Media og inngått avtale om salg av vår eierandel i Bank 1 Oslo Akershus. Dette er tiltak som er forankret i kapitalplanen.

Pengemarkedsfinansiering ikke en særskilt utfordring for SpareBank 1 SMN

På slutten av fjoråret opplevde vi suksessivt et mye bedre marked for pengemarkedsfinansiering. Både tilgangen til finansiering og markedsprisen er betydelig bedret for vår del. Dette ført til at vi i februar 2013 valgte å gå i markedet med et senior obligasjonslån på 500 millioner euro. Vi vil arbeide videre med å sørge for at SpareBank 1 SMN er vel kjent og gjør emisjoner i dette markedet, derigjennom venter vi at vår relative prising forbedres. Vi har gjennom året også opplevd gode vilkår for SpareBank 1 Boligkreditt samt økte ordinære innskudd fra publikum. Med en noe begrenset utlansvekst fremover legger vi til grunn at finansiering også i årene fremover vil være tilgjengelig til stadig lavere kostnad.

Best på kundeopplevelser

Bankens strategiske forbedringsprosjekter har hatt sterk fokus i 2012 og vil videreføres inn i 2013.

Fra 1. januar 2013 er bankens organisasjonsplan endret. Vi har gått bort fra divisjonsmodellen og etablert en modell med tre kundeenheter (Konsernkunder, Kontorer, Digital forretning) to leveranseenheter (Produkt og prosesser, HR) samt Konsernfinans. Samtidig har vi redefinert lederrollen og redusert antall ledere fra 116 til 48 i morbanken. I 2013 vil vi fokusere på rådgiverrollen. Målet er at disse prosjektene skal tilføre organisasjonen ny energi og gi økte ressurser til verdiskapende arbeid og mindre ressurser til støttefunksjoner. Vi ser allerede indikasjoner på at vi øker produktiviteten i organisasjonen og dermed sikre bedre kundeopplevelser samt redusere ressursbruken og bankens kostnadsvekst.

Det er helt sentralt at vi evner å oppgradere rådgiverrollen. Rådgiveren er den som skaper verdier og eier kunderelasjonen. Vi ønsker at flest mulig av våre dyktige medarbeidere skal arbeide med kunder og salg, og at ansatte skal oppleve en utvikling i rådgiverrollen som vel så interessant og givende som det å bli sjef.

Gjennom redefinering av lederrollen og reduksjon av antallet ledere har vi frigjort mange av våre beste medarbeidere til kundearbeid. Vi tilfører mer rådgiverkapasitet til små og mellomstore bedriftskunder, særlig i Trondheim og Ålesund. Med dette er det min overbevisning at våre kunder vil oppleve bedre kundeopplevelser og vi vil oppnå økt salg og økt inntjening.

Vi skal redusere konsernets driftskostnader

Vi har de senere årene hatt sterk kostnadsvekst. Dette er en utvikling som ikke er bærekraftig. Vi har bygd kapasitet og kompetanse for å sikre vår lønnsomhet og markedslederposisjon. Dette har kostet. Nå er banken kompetansemessig på et meget høyt nivå. Vi har satset mye på autorisasjon av våre rådgivere og vi har høy grad av profesjonalitet i alle kjerneprosesser. God risikostyring og lave tap preger også virksomheten. Derfor våger vi nå å redusere kostnadsveksten gjennom færre årsverk, forbedring og effektivisering av arbeidsprosesser samt ved å gjeninnføre en sterkere kostnadsstyring i alle ledd. Målet er å redusere kostnadsveksten i morbanken til under 3 prosent årlig samt redusere antall årsverk i morbanken med minimum 75 innen 2015.

Velfungerende datterselskaper

Konsernets datterselskaper har vist solid fremgang også i 2012. De største selskapene EiendomsMegler 1 Midt-Norge, SpareBank 1 SMN Finans og SpareBank 1 SMN Regnskap styrker sin markedsposisjon og lønnsomhet.

Bankens gaveaktivitet

Vi legger fremover til grunn lavere gavebeløp enn det vi de senere år har disponert, og vi vil søke å få maksimalt ut av gavearbeidet tross reduserte bevilgninger. Vi er fortsatt uten sidestykke den største private bidragsyteren til nærings- og samfunnsutvikling i Trøndelag, og har en viktig rolle å spille på Nordvestlandet der andre sparebanker også har betydelig gaveaktivitet. Utfordringen er å finne en god kombinasjon av samfunngavnlige arbeid og styrking av giverens markedsposisjon gjennom gavearbeidet.

SpareBank 1-alliansen vårt viktigste strategiske fundament

Dersom vi ser bort fra en skattemessig engangseffekt for SpareBank 1 Livsforsikring, har SpareBank 1 Gruppens selskaper til sammen levert et tilfredsstillende resultatbidrag i 2012. Utsiktene for 2013 er enda bedre. Vi arbeider med en sammenslutning av våre forsikringsselskaper, det er igangsatt et stort forbedringsprogram i ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Markets er etablert som et av landets ledende meglerhus. SpareBank 1 Gruppens styre har i januar 2013 også etablert et omfattende forbedringsprogram basert på klare signaler fra samtlige eiere om forenkling, reduserte kostnader og større effekt av banksamarbeidet.

Jeg opplever samholdet i alliansen som meget sterkt og det er i dag ikke vesentlige eiermessige utfordringer, snarere en sterk og omforent vilje til en videreutvikling av SpareBank 1 som landets nest største finansgruppering og ledende banker for regionene i Norge. Det er grunn til å tro at SpareBank 1 SMN i 2013 og fremover vil få vesentlig økte resultatbidrag og effekter av samarbeidet innenfor SpareBank 1-alliansen

Avsluttende kommentar

Vi har de siste årene levert solide resultater, bidratt aktivt i utviklingen av vårt markedsområde og levert god avkastning til våre eiere gjennom utbytte samt i den senere tid kursstigning. Banken har god risikostyring og opplever lavt mislighold og lave tap. Vi styrker kontinuerlig vår markedsposisjon både i personmarkedet og i bedriftsmarkedet. Hele finansbransjen har behov for økte inntekter som følge av nye kapitalkrav, og det er

grunn til å anta at også SpareBank 1 SMN vil ha grunnlag for økning i bankens rentemarginer og inntekter. Vi mener at det er grunn for optimisme også for 2013.

Den alltid tilstedeværende usikkerheten er konjunkturutviklingen. Hittil har ikke vårt markedsområde vært nevneverdig berørt av den internasjonale statsgjelds- og finanskrisen. Med tendens til lysere utsikter i Europa er det ikke grunn til å tro at vi vil rammes i 2013, heller. For oss er det viktig å ha gode beredskapsplaner i tilfelle vi får et konjunkturvendepunkt. Vi legger til grunn fortsatt vekst og resultatutvikling også inneværende år.

Viktige hendelser 2012

Første kvartal

- Overskudd på 1024 millioner kroner etter skatt i 2011
- Representantskapet vedtar 2,00 kroner per egenkapitalbevis i utbytte etter 2011
- Randi Dyrnes velges som ny leder av representantskapet for ett år
- Gjennomfører fortrinnsrettemisjon og ansatteemisjon som styrker bankens egenkapital med 761 millioner kroner
- Tæls hederspris deles ut til Ann-Elise Breivik, ildsjel i Frelsesarmeen og bestyrer av Varmestua i Ålesund

Andre kvartal

- Overskudd på 272 millioner kroner etter skatt i første kvartal 2012
- Styret vedtar omstillingsprogrammet Ny giv, hvor divisjonsmodellen byttes ut med ny organisasjonsstruktur med følgende forretningsenheter: Kontorer, Konsernkunder, Konsernfinans, Produkt og prosesser samt HR, prestasjonsutvikling og digitale kanaler
- Åpner nytt kontor i Steinkjer
- Tæls hederspris deles ut til Birgit Røkkum Skarstein, som deltok i NRK-serien Ingen grenser

Tredje kvartal

- Overskudd på 510 millioner kroner etter skatt i andre kvartal 2012
- Gjennomfører en rettet emisjon mot Sparebankstiftelsen SMN og et mindre antall større nye institusjonelle investorer i utlandet som styrker bankens egenkapital med 200 millioner kroner
- Banken overrekker 25 millioner kroner til ny kreftutredningsmaskin ved St Olavs Hospital i Trondheim. Trøndersk næringsliv bidro med pengene, og hvor banken regisserte innsamlingsaksjonen og selv ga fem millioner kroner
- Styret vedtar å bygge nytt kurs- og konferansesenter i Oppdal. Skal stå ferdig i fjerde kvartal 2013
- Banken feirer 125 års tilstedeværelse på Støren

Fjerde kvartal

- Overskudd på 816 millioner kroner etter skatt i tredje kvartal 2012
- Tæls hederspris deles ut til Vardesenteret avdeling St Olavs Hospital i Trondheim
- Gjennom en rettet emisjon overtar SpareBank 1 Nordvest og SpareBank 1 Søre Sunnmøre 4,95 prosent av aksjene hver i SpareBank 1 SMN Finans. SpareBank 1 SMN beholder en eierandel på 90,1 prosent
- Banken kjøper praktbygget St Olavs Plass 1 i Ålesund, hvor banken er største leietaker

Virksomhetsbeskrivelse

Generelt om banken

SpareBank 1 SMN er den ledende banken i Trøndelag og på Nordvestlandet med en forvaltningskapital på 108 milliarder kroner ved utgangen av 2012. Hovedkontoret ligger i Trondheim og konsernet har 1200 ansatte. Som ett av seks medlemmer i SpareBank 1-alliansen er banken en del av Norges nest største finansgruppering.

Gjennom SpareBank 1-alliansen og egne datterselskap har SpareBank 1 SMN sikret seg tilgang til konkurransedyktige produkter innen finansiering, sparing, forsikring og betaling.

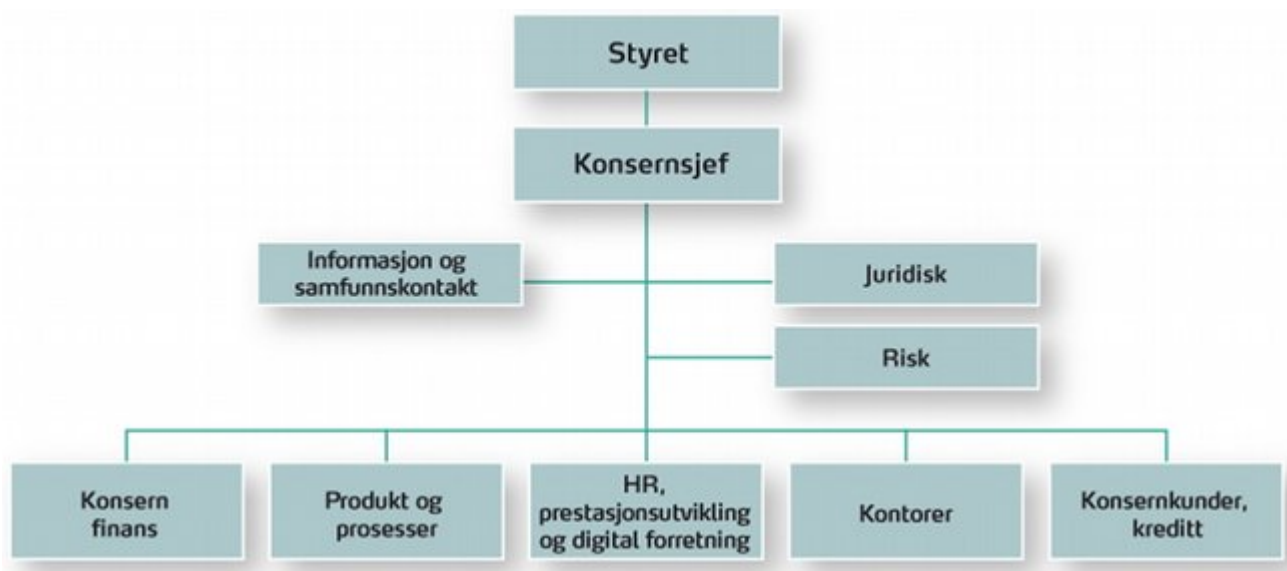
Med virkning fra 1. januar 2013 er banken organisert etter en ny modell. Organisasjonsendringen er i tråd med bankens mål om å være best på kundeopplevelser innen 2015. Vi har definert en samlebenevnelse ved navn Ny giv som skal dekke alt det banken gjennomfører av strategiske prosjekter for å sikre at vi opprettholder og utvikler bankens unike posisjon. En viktig del av Ny giv er endring av bankens organisasjonsmessige innretning.

Divisjonsmodellen som banken innførte i 2001, har vært særdeles vellykket. Vi har år etter år prestert helt i toppen blant banker i så vel Norge som resten av Norden. Vi har løftet oss mange hakk på kompetanse, risikohåndtering og salg gjennom disse elleve årene.

Likevel har vi valgt å erstatte divisjonsmodellen. I dette ligger et tydelig ønske om bedre samhandling, sterkere fokus på verdiskaping og dermed en klar oppgradering av kontoret og av rådgiverrollen.

Ny modell vil ta utgangspunkt i våre 188.000 privatkunder og 13.000 bedriftskunder, hvor makt og myndighet i størst mulig grad skal overføres til våre 51 kontor og rådgiverne, det vil si nærmere kunden enn i tidligere organisering. Kontornettet er selve grunnfjellet i vår distribusjon, nå skal vi gi kontorene enda mer kraft. Det er her verdiskapingen skjer, og det er her vi har størst potensial for prestasjonsforbedring.

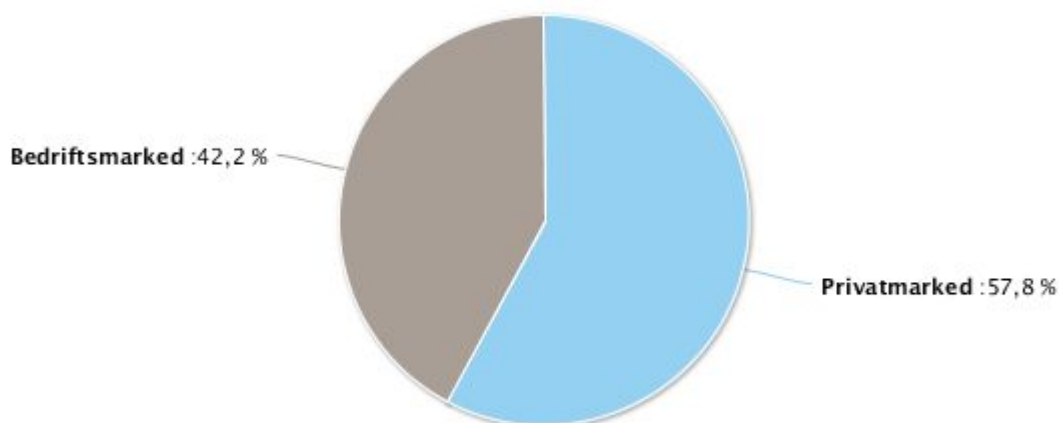
Ny modell bygger på følgende struktur:

Tilgjengelighet

SpareBank 1 SMN har som en sentral del av strategien å være til stede gjennom ulike kontorløsninger i kommune- og administrasjonssentra i bankens naturlige nedslagsfelt. Dette i kombinasjon med tilgjengelighet hele døgnet gjennom nettbank og mobile løsninger samt direktebank, gir banken et unikt konkurransefortrinn.

SpareBank 1 SMN er lokalisert til 51 steder i 43 kommuner. Kontorene er spredt fra Øvre Årdal i Sogn og Fjordane i sør til Bindal i Nordland i nord. Kontorene er innrettet for å betjene de ulike kundegruppene gjennom tilpassede kontorløsninger.

Fordeling av utlån

Privatmarked

Virksomheten

Privatmarked har ansvar for all aktivitet rettet mot privatkunder. Virksomheten er knyttet til privatøkonomisk rådgivning.

Banken tilbyr et bredt og tidsriktig produktspekter innen finansiering, sparing, forsikring og betaling. Dette gir kundene mulighet til å dekke hele sitt finansielle behov på ett sted. På den måten blir styring og oversikt over egen økonomi enklere og tryggere.

Det å bli den anbefalte banken stiller store krav til ansatte. Bankens arbeidende kontinuerlig med utvikling av kunnskaper, ferdigheter og gode holdninger for å imøtekomme kravene som stilles i dagens finansmarked, og for å kunne bistå våre kunder best mulig. Vi har et omfattende program for å øke kompetansen, og sikre at rådgivning skjer i henhold til lovkrav og god rådgivningsskikk.

Bankens kontaktpunkter med kunden er representert ved et stort nettverk av kontorer i hele markedsområdet og en egen direktebank. Dette gjør våre rådgivere lett tilgjengelig for kundene. Vi har i

tillegg selvbetjeningsløsninger med omfattende tilgang til våre banktjenester. Aktivitet og kontakt med våre kunder er en viktig forutsetning for å møte kundenes krav og forventninger. Vi har et betydelig aktivitetsnivå hvor kundearrangement og individuelle rådgivningssamtaler er sentralt.

Faktainformasjon	2012	2011
Utlånskapital (mill. kroner)	58.892	52.055
Innskuddskapital (mill. kroner)	22.440	21.185
Antall bankkort	150.760	144.174
Antall kredittkort	88.223	87.347
Antall nettbankkunder	140.999	131.056
Antall telefonbankkkunder	143.466	138.375
Antall total kunder	188.011	184.825
Årsverk	374	392

Kunder og markedsposisjon

Banken er den ledende privatmarkedsvirksomheten i Trøndelag og på Nordvestlandet, med en sterk markedsposisjon innen alle produktområder og markedssegmenter. Tre av ti voksne innbyggere har SpareBank 1 SMN som hovedforbindelse i totalmarkedet, mens opp mot fire av ti har et kundeforhold til banken. Konkurransen er økende gjennom nye aktører og økt satsing fra eksisterende konkurrenter. Til tross for meget sterk konkurranse har vi en positiv markedsutvikling og vekst i antall kunder.

Finansiell utvikling

Privatmarkedet oppnådde en egenkapitalavkastning på 22,6 prosent i 2012. Resultatet ble 383 millioner kroner før skatt. Resultatet er 126 millioner kroner bedre enn i fjor.

Inntektene er 165 millioner kroner høyere enn i fjor. Positiv marginutvikling som konsekvens av fallende markedsrente er hovedårsaken til den sterke inntektsutviklingen. Netto ble det tapsført 1 million kroner. Risikoen i privatmarkedsdivisjonens utlånsportefølje er svært lav.

Utsikter for 2013

Ved inngangen til 2013 er vi fortsatt vitne til gode rammevilkår for husholdningene. Husholdningenes kredittetterspørsel er sterkt knyttet til utviklingen i boligmarkedet. Dette tilsier fortsatt god etterspørsel etter lån. Et fortsatt moderat rentenivå vil bidra til at gjeldsbetjeningsevnen opprettholdes, og at tap og mislighold vil forbli på et lavt nivå. Vi forventer en positiv utvikling i inntektene fra spareområdet, forsikring og betaling med utgangspunkt i vår konkurransekraft.

Privatmarked resultatoversikt, mill kr	2012	% av sum inntekt	2011	% av sum inntekt
Utlånsbidrag	297	29 %	215	25 %
Innskuddsbidrag	243	23 %	296	34 %
Renter av anvendt kapital	11	1 %	16	2 %
Netto renteinntekter	552	53 %	527	60 %
SpareBank 1 Boligkreditt	201	19 %	77	9 %
Andre finansieringsinntekter	22	2 %	4	0 %
Investeringsprodukter	44	4 %	52	6 %
Forsikring	101	10 %	81	9 %
Betalingsformidling	118	11 %	123	14 %
Inntekter renter og valuta	1	0 %	8	1 %
Øvrige inntekter	0	0 %	1	0 %
Andre inntekter	485	47 %	345	40 %
Sum inntekter	1.037	100 %	872	100 %
Driftskostnader *)	654		608	
Resultat før tap og skatt	383		264	
Tap utlån/garantier	1		7	
Beregnet skatt	-107		-72	
Resultat	275		185	

*) Inneholder både direkte og fordelte kostnader

Avkastning på allokert kapital

22,6 %

16,8 %

Bedriftsmarked

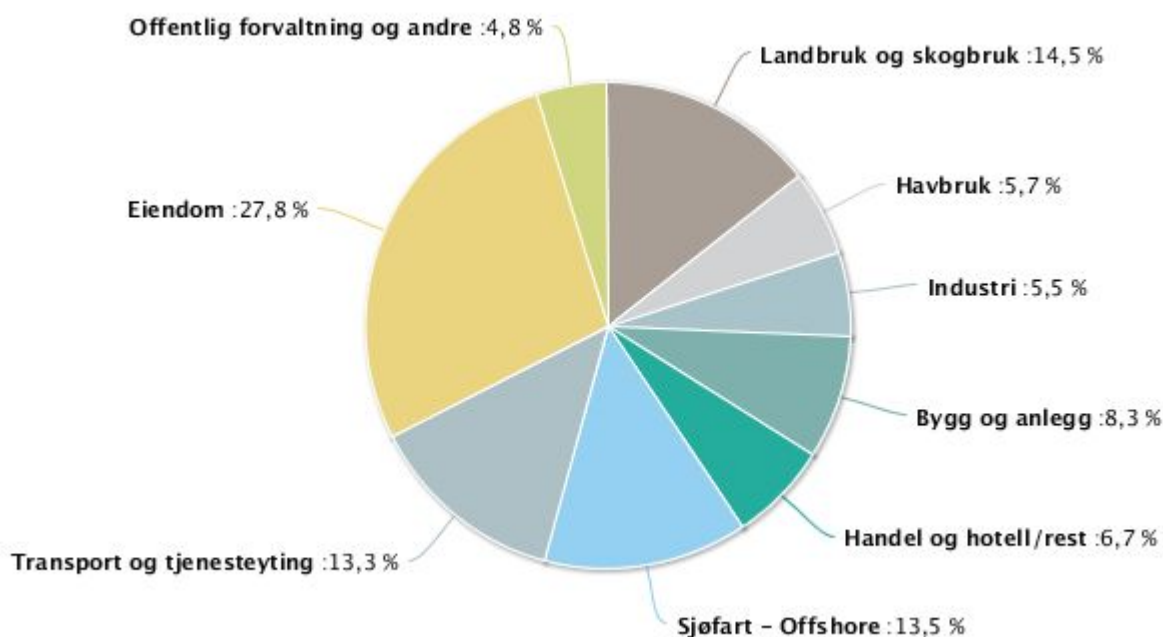
Virksomheten

Bedriftsmarkedsdivisjonen gir råd knyttet til finansiering av investeringer og drift, betalingsformidling innland/utland, sikring av rente- og valutaforretninger, plassering av overskuddslikviditet samt forsikring av personer og bygg/løsøre. Mye av virksomheten skjer i tett samhandling med privatmarkedsdivisjonen, SpareBank 1 SMN Markets samt datterselskaper som tilbyr leasing, factoring og regnskap.

Virksomheten er fysisk lokalisert i hele markedsområdet for å sikre nærhet til kundene kombinert med tilfredsstillende kompetansemiljøer. Virksomheten er kompetansekrevende og det legges mye vekt på opplæring i praktisk forretningsforståelse i de bransjer hvor banken er sterkt eksponert, f.eks eiendom, havbruk, fiskeri, offshore, energi og offentlig sektor.

Banken er IRB-godkjent og benytter IRBs grunnleggende metoder for beregning av kapitalkrav og kredittrisiko. Kombinert med høy bransjekunnskap og lokal kompetanse skal dette medvirke til at videre vekst skjer i tråd med bankens ansvar som regional aktør samtidig som eksponert risiko er i overensstemmelse med bankens kredittpolitikk. Sammen med de andre alliansebankene legges det ned betydelige ressurser i stadig forbedring av scoringsmodellene.

Fordeling av utlån på næringssektor

Kunder og markedsposisjon

Banken betjener rundt 13.000 bedriftskunder, landbrukskunder, enkeltmannsforetak, lag/foreninger og kunder innen offentlig sektor. SpareBank 1 SMN har en markedsandel på nær 40 prosent i dette segmentet i regionen. I tillegg betjener banken en rekke kunder innen forsikring, kapitalmarked, leasing og factoring. Næringslivet i Trøndelag preges av et stort antall små og mellomstore bedrifter. Denne strukturen gir klare føringer for bankens organisering av bedriftsmarkedsvirksomheten.

SpareBank 1 SMN har bygd opp spesialistkompetanse innen skadeforsikring, kapitalplassering i tillegg til videreutvikling av tjenestepensjonsløsningene. I tett samspill med bankens bedriftsrådgivere får regionens næringsliv tilgang til profesjonell rådgivning og løsninger tilpasset den enkeltes behov.

Faktainformasjon	2012	2011
Utlånskapital (mill. kroner)	40.671	38.655
Innskuddskapital (mill. kroner)	27.064	25.345
Antall total kunder	12.977	12.868
Årsverk	199	187

Finansiell utvikling

Bedriftsmarkeddivisjonen oppnådde en egenkapitalavkastning på 13,8 prosent i 2012. Resultatet ble 731 millioner kroner før skatt. Resultatet er 7 millioner kroner bedre enn i fjor.

Inntektene er 95 millioner kroner høyere enn i fjor. Positiv marginutvikling som konsekvens av fallende markedsrente og reprising av porteføljen er hovedårsaken til positiv inntektsutvikling. Netto ble det tapsført 45 millioner kroner, noe som tilsvarer 0,11 prosent av brutto utlån.

Utsikter for 2013

Utsiktene for 2013 er usikre og i høy grad påvirket av utviklingen i EU. Dette gjelder spesielt eksportbedrifter som er eksponert mot Europa. Dog er det fortsatt positive forventninger innen maritim industri, offshore,

oppdrett og fiskeindustrien, næringer hvor SpareBank 1 SMN har økende markedsandel. Banken er fortsatt beredt til å ta nødvendige grep for å møte de problemer eventuelt måtte dukke opp. I tett samarbeid med kundene tilstreber banken å finne løsninger som ivaretar felles interesser under de til enhver tid rådende konjunkturer.

Bedriftsmarked resultatoversikt, mill kr	2012	% av sum inntekt	2011	% av sum inntekt
Utlånsbidrag	670	57 %	561	52 %
Innskuddsbidrag	235	20 %	221	20 %
Renter av anvendt kapital	98	8 %	128	12 %
Netto renteinntekter	1.003	85 %	910	84 %
SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt	8	1 %	2	0 %
Andre finansieringsinntekter	32	3 %	34	3 %
Sparing	2	0 %	2	0 %
Forsikring	21	2 %	25	2 %
Betalingsformidling	67	6 %	69	6 %
Inntekter kapitalmarked og valuta	34	3 %	36	3 %
Øvrige inntekter	7	1 %	1	0 %
Andre inntekter	171	15 %	169	16 %
Sum inntekter	1.174	100 %	1.079	100 %
Driftskostnader *)	399		351	
Resultat før tap og skatt	775		729	
Tap utlån/garantier	45		5	
Beregnet skatt	-204		-203	
Resultat	526		521	

*) Inneholder både direkte og fordelte kostnader

Avkastning på allokert kapital 13,8 % 13,9 %

SpareBank 1 SMN Markets

Virksomheten

SpareBank 1 SMN Markets er et verdipapirforetak som består av avdelingene rente/valuta, verdipapirer, corporate finance og operations. SpareBank 1 SMN Markets har tre medarbeidere ansatt ved hovedkontoret i Trondheim som utfører risikooperasjoner i rentederivater, terminer, valuta og verdipapirer. Dette gjør det mulig å tilby kundene konkurransedyktige handlepriser uten fordyrende mellomledd. Aktiviteten ved kontorene i Molde og Ålesund består av kundemeglere som betjener kundebehov primært innen rente- og valutaområdet.

SpareBank 1 SMN Markets har ambisjon å være det ledende kapitalmarkedsmiljøet i Trøndelag og på Nordvestlandet. Ambisjonen skal nås gjennom kontinuerlig fokus på faglig dyktighet og kunnskap om kundebehov i nær samhandling med rådgivere tilsluttet Bedriftsmarked i banken.

Kunder og markedsposisjon

Kundene er først og fremst et stort antall bedrifter lokalisert i Trøndelag og på Nordvestlandet. De fleste kundene har SpareBank 1 SMN som sin hovedbank. SpareBank 1 SMN Markets leverer også kapitalmarkedstjenester til kundene hos elleve SpareBank 1-banker tilsluttet Samarbeidende Sparebanker (Samspar). Enheten opplever forøvrig økning i antall kunder og ser derfor potensial for å styrke markedsposisjonen.

Finansiell utvikling

SpareBank 1 SMN Markets hadde totale inntekter i 2012 på 132 millioner kroner, en nedgang på 16 millioner fra året før. Inntektene domineres av kundehandel og risikoforedling i rente- og valutainstrumenter.

Verdipapiravdelingen har gjennomgått en omstilling der hovedfokus flyttes fra aksjer til obligasjoner. Det registreres økning i inntektene fra handel med obligasjoner.

Utsikter for 2013

Avdeling rente/valuta er inndelt i tre funksjonsområder: Prisstilling, transaksjonsintensive kunder og kundehandel med sikringsformål. Det forventes positiv effekt av å styrke rådgivningsarbeidet innen risikoanalyse (risk advisory) for kundehandel med sikringsformål. Endrede rammevilkår og økt fokus på omsetning av obligasjoner vil sannsynligvis styrke inntektene fra verdipapirer i 2013.

Markets (mill. kr)	2012	2011	Endring
Renter og valuta, trading	48,8	53,5	-4,7
Renter og valuta, risk	45,3	55,8	-10,5
Corporate	12,3	14,6	-2,3
Verdipapirhandel, VPS	20,4	13,0	7,4
SpareBank 1 Markets	7,6	0,0	7,6
Investeringer, diverse	-2,9	11,0	-13,9
Sum inntekter	131,5	147,9	-16,4

Eierinteresser

Tilknyttede selskap og datterselskap

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom det felleseide holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen.

SpareBank 1-alliansens overordnede mål er å sikre den enkelte banks selvstendighet og regionale forankring gjennom sterk konkurranseevne, lønnsomhet og soliditet. SpareBank 1-alliansen er en av de største tilbyderne av finansielle tjenester i Norge, og er et fullverdig alternativ til tradisjonelle finanskonsern.

SpareBank 1-alliansens visjon

SpareBank 1 skal være den anbefalte banken for privatpersoner og små og mellomstore bedrifter i Norge med full produktbredde. Kundene skal oppleve at vi er den beste banken på nærhet, lokal forankring og kompetanse. De viktigste kjerneverdiene er nær og dyktig.

Om SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen eier og utvikler selskaper som leverer finansielle tjenester og produkter. Gruppen eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker (19,5 prosent, består av 11 sparebanker på Østlandet og Nordvestlandet) samt LO og tilknyttede fagforbund (10 prosent).

SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Livsforsikring, SpareBank 1 Skadeforsikring (som inkluderer Unison Forsikring), ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans (som inkluderer Conecto). I tillegg eier SpareBank 1 Gruppen 97,5 prosent i SpareBank 1 Markets samt er deltaker i SpareBank 1 Utvikling DA.

SpareBank 1 Gruppen har også administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kommunikasjon, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger).

I tillegg eier SpareBank 1-bankene SpareBank 1 Boligkreditt, SpareBank 1 Næringskreditt, SpareBank 1 Oslo Akershus, BN Bank og EiendomsMegler 1.

SpareBank 1-alliansen består av følgende banker per desember 2012:

- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 SMN
- SpareBank 1 SR-Bank
- Sparebanken Hedmark
- SpareBank 1 Ringerike Hadeland
- SpareBank 1 Østfold Akershus
- SpareBank 1 Valdres
- SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
- SpareBank 1 Gudbrandsdal
- SpareBank 1 Nordvest
- SpareBank 1 Telemark
- SpareBank 1 Modum
- SpareBank 1 Lom og Skjåk
- SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg
- SpareBank 1 Søre Sunnmøre
- SpareBank 1 Oslo Akershus
- BN Bank

BN Bank

SpareBank 1 SMN er største aksjonær i BN Bank med 33 prosent av aksjene. Øvrige eiere er SpareBank 1 SR-Bank (23,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (23,5 prosent) og Samspar Bankinvest (20 prosent). SpareBank 1-bankene har eid BN Bank siden desember 2008 da Finansdepartementet ga konsesjon til SpareBank 1-bankene om kjøp av samtlige aksjer i Glitnir Bank og banken skiftet navn til BN Bank.

BN Banks strategi er å være en effektiv spesialistbank innen utvalgte segmenter i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Det skal gi våre kunder konkurransedyktige produkter, konsepter og vilkår og gi eierne god avkastning. BN Banks virksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Trondheim, Oslo og det sentrale østlandsområdet.

I personmarkedet skal BN Bank være en spesialisert selvbetjent bank for kompetente kunder som ønsker effektive, enkle og forutsigbare banktjenester til konkurransedyktige vilkår. Derfor utvikler BN Bank effektive og smarte løsninger på mobil, brett og nett. Spesialisering og selvbetjening skal gjøre BN Bank til en av landets mest kostnadseffektive banker. I bedriftsmarkedet skal BN Bank være en spesialistbank innen finansiering av næringseiendom. Banken er en effektiv, kompetent, rask og forutsigbar samarbeidspartner til utvalgte eiendomsaktører med hovedvekt på Oslo og det sentrale østlandsområdet. Dette skal gi kundene konkurransedyktige betingelser og eierne god avkastning over tid.

Per 31. desember 2012 hadde BN Bank 116 ansatte, samlet innskudd på 16,9 milliarder kroner og utlån på 49,5 milliarder (inklusive lån overført SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt). Forvaltningskapitalen var på samme tidspunkt 58 milliarder kroner inklusive lån overført SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt.

Datterselskapene

EiendomsMegler 1 Midt-Norge

EiendomsMegler 1 Midt-Norge har en solid markedslederposisjon i Trøndelag og på Nordvestlandet. Posisjonen er ytterligere befestet i 2012.

Selskapet leverte i 2012 et resultat på 76 millioner kroner før skatt. Bankens resultatandel ble 66 millioner kroner før skatt.

Selskapet kom i 2012 inn på Great Place to Work sin liste over landets beste arbeidsplasser og har en meget høy målt kundetilfredshet og kan stå inne for visjonen om å være Norges mest lønnsomme meglerforetak for sine kunder, ansatte og eiere.

EiendomsMegler 1 Midt-Norges strategi om å ansette, utvikle og beholde de beste medarbeiderne i bransjen er forsterket gjennom 2012, og antall årsverk har i tråd med en vekststrategi økt betydelig i løpet av året.

Selskapet er en spesialisert virksomhet, blant annet med egne avdelinger for prosjekt- og næringsmegling. Dette i tillegg til at den tradisjonelle boligmeglingen i større grad skal ivareta en spesialistfunksjon gjennom lokal tilstedeværelse, samlokalisert med bank, i bydeler og i distriktet.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge omsatte 6467 eiendommer i 2012. Dette gir for vår region en markedsandel på over 40 prosent. Selskapet er rustet for fortsatt vekst i både resultat og markedsandeler. Selskapet eies

av SpareBank 1 SMN (87 prosent), SpareBank 1 Nordvest (7,6 prosent) og SpareBank 1 Søre Sunnmøre (5,4 prosent).

SpareBank 1 SMN Finans

SpareBank 1 SMN Finans er regionens ledende finansieringsselskap og en aktiv samarbeidspartner for næringslivet og privatmarkedet. Virksomheten vektlegger lokal kompetanse og arbeider for økt verdiskapning i Trøndelag og på Nordvestlandet. Selskapet betjener markedet gjennom eget salgssarbeid og gjennom bankens kontorer og forhandlere/leverandører.

SpareBank 1 SMN Finans tilbyr leasing til næringslivskunder og offentlig sektor samt salgspantlån i hovedsak til privatmarkedet. Organisasjonen er utpreget salgs- og kundeorientert, og er innrettet med tanke på å være en nær og tilgjengelig finansieringspartner med korte beslutningsveier.

Selskapet forvaltet ved årsskiftet leasing og billånsavtaler for 3,2 milliarder kroner. Selskapet har 30 ansatte i Trondheim, Steinkjer, Verdal, Molde og Ålesund. Selskapets resultat for 2012 ble 55,8 millioner kroner før skatt som er det beste resultatet i selskapets historie.

Integrasjon og strukturert forretningsmessig tilnærming med privat- og bedriftsmarkedsvirksomheten i banken gir resultater. Selskapet har også i 2012 økt porteføljen av billån og andelen nettsøknader er økende. Leasingporteføljen er tilsvarende som ved inngangen til 2012.

SpareBank 1 SMN Finans har i 2012 arbeidet målrettet med effektivisering og forbedring av forretningsprosesser, som forventes å gi betydelige rasjonaliserings- og mergevinster i 2013. Selskapet har lansert en billånsapp og innført nye frontsystemer for forhandlere/ leverandører av biler og andre kapitalvarer. Virksomheten har god kompetanse og motiverte ansatte.

Generalforsamlingen besluttet i møte 13. desember 2012 å invitere SpareBank 1 Søre Sunnmøre og SpareBank 1 Nordvest inn på eiersiden. Representantskapet ble samtidig besluttet avvirket. Kapitalforhøyelsen medførte at selskapet eies med 4,95 prosent av SpareBank 1 Søre Sunnmøre, 4,95 prosent av SpareBank 1 Nordvest og 90,1 prosent av SpareBank 1 SMN. Nye eiere vil bety en enda sterkere forankring av selskapets produkter på Nordvestlandet.

SpareBank 1 Bilplan

SpareBank 1 Bilplan leverer biladministrasjonsløsninger til det offentlige og private næringsliv over hele landet. Selskapet betjener markedet gjennom eget salgssarbeid og gjennom samarbeid med SpareBank 1 SMN Finans, SpareBank 1 SR-Finans, SpareBank 1 Finans Nord-Norge og gjennom bankens kontorer. Selskapet var inntil fjerde kvartal 2012 et datterselskap av SpareBank 1 SMN Finans, men er nå overtatt av morbanken.

Organisasjonen er salgs- og kundeorientert, og har fokus på å være nær og tilgjengelig for kundene. Hovedmålsetningen for SpareBank 1 Bilplan er at kunden skal oppleve et problemfritt bilhold. SpareBank 1 Bilplan har i 2012 arbeidet målrettet med effektivisering og forbedring av forretningsprosesser, som forventes å gi betydelige rasjonaliserings- og mergevinster i 2013.

Selskapet har 12 ansatte som alle arbeider fra Trondheim. Virksomheten har god kompetanse og motiverte ansatte. Selskapet fikk et underskudd for 2012 på 1,8 millioner kroner før skatt.

SpareBank 1 SMN Regnskap

SpareBank 1 SMN Regnskap oppnådde i 2012 tidenes beste resultat på 13,8 millioner kroner før skatt av en omsetning på 104,7 millioner. Med en omsetningsvekst på 26 prosent har virksomheten nådd 11 prosent markedsandel i Trøndelag. SpareBank 1 SMN Regnskap er nå en av de fem største aktørene i regnskapsbransjen i Norge og teller nær 160 medarbeidere.

Virksomheten opplever økt tilgang på nye kunder. I 2012 er det inngått omtrent 200 nye kundeavtaler. Veksten kommer særlig innenfor bedriftsmarkedet, men det er også tilgang i de tre andre kundesegmentene; landbruk, borettslag/sameier og lag/foreninger.

I løpet av 2012 er det fullført to oppkjøp, KL Røros Regnskap og Calculus, som utgjør to datterselskaper i konsernet SpareBank 1 SMN Regnskap. Datterselskapene innfusjoneres og samordnes med SpareBank 1 SMN Regnskaps øvrige virksomhet i 2013. Det er inngått avtaler om oppkjøp av Snåsa Regnskapslag, Økonor Interdata Berkåk og Widar Nyheim. SpareBank 1 SMN Regnskap eier 50 prosent av aksjene i Leksvik Regnskapskontor.

Fra og med januar 2012 deler alliansepartner Sparebanken Hedmark og SpareBank 1 SMN Regnskap eierskapet i økonomihuset Consis, ved at SpareBank 1 SMN Regnskap overtok 40 prosent av aksjene. Foreløpig årsregnskap for Consis i 2012 viser om lag 100 millioner kroner i omsetning og 4 millioner i resultat etter skatt.

I samarbeid med andre regionbanker i SpareBank 1-alliansen satser virksomheten på å bygge opp en sterk nasjonal merkevare innenfor regnskapsbransjen. Denne satsningen skal bidra til å befeste og styrke SpareBank 1 SMN Regnskap sin posisjon i Trøndelag og på Nordvestlandet.

Som et datterselskap i SpareBank 1 SMN-konsernet har SpareBank 1 SMN Regnskap stadig uttak av synergier, både på kunde- og kostnadssiden.

SpareBank 1 SMN Regnskap har som visjon å lage en ny divisjon for økonomitjenester. Det innebærer at virksomheten investerer store ressurser for å kunne tilby kundene fremtidsrettet kompetanse og IT.

SpareBank 1 SMN Regnskap har i 2012 lagt et godt grunnlag for videre vekst i 2013.

Allegro Finans

Allegro Finans er det største forvaltningsselskapet i regionen og har sitt hovedkontor i Trondheim. Selskapet eies med 90,1 prosent av SpareBank 1 SMN og 9,9 prosent av Reitangruppen.

Selskapet har konsesjon for aktiv forvaltning. Selskapet forvalter midler for eksterne offentlige, private og institusjonelle klienter. Selskapets forvaltningstjenester selges utelukkende gjennom eksterne distributører som har konsesjon for slik virksomhet. Selskapet har i løpet av 2012 inngått distribusjonsavtaler med en rekke banker i SpareBank 1-alliansen.

Selskapet har 11 ansatte og en forvaltningskapital på i underkant av 2,5 milliarder kroner.

Selskapet tilbyr et bredt spekter av tjenester som har som formål å fange opp endrede markedsforhold. I porteføljespekteret finnes både rene spesialporteføljer og allokeringporteføljer. Det er spesielt innen dynamiske allokeringporteføljer at selskapet har størst forvaltningsvolum. Selskapets allokeringporteføljer har utviklet seg i tråd med referanseporteføljene i 2012.

Regnskapet viser et underskudd på 3,7 millioner kroner før skatt. Bankens resultatandel ble minus 3,3 millioner kroner før skatt.

SpareBank 1 SMN Card Solutions

SpareBank 1 SMN Card Solutions selger og administrerer forhåndsbetalte betalingskort basert på betalingsnettverkene Visa og MasterCard. Selskapet er et 100 prosent eid datterselskap av SpareBank 1 SMN og etablert med varemerket SpendOn i Norge, Sverige og Danmark. I tillegg tilbyr selskapet driftstjenester knyttet til utstedelse av forhåndsbetalte kort for aktører innenfor retail, telekom, bank/finans og offentlig sektor.

Selskapet selger sine betalingsprodukter og -tjenester hovedsakelig gjennom servicehandel og dagligvarebutikker i hele Skandinavia. Markedet for forhåndsbetalte betalingskort i Skandinavia er sterkt voksende. Størsteparten av innskuddsvolumene er fra det norske markedet, men selskapet forventer at økt markedsbearbeiding i både Sverige og Danmark vil gi SpareBank 1 SMN Card Solutions gode vekstvilkår i årene som kommer.

Selskapets resultat før skatt for 2012 ble 3,0 millioner kroner.

Eiendomsselskaper

SpareBank 1 SMN Kvartalet var utbygger av nytt hovedkontor for SpareBank 1 SMN i Søndre gate, Trondheim. Bygget sto ferdig 20. oktober 2010. SpareBank 1 SMN Kvartalet har ansvar for drift, vedlikehold og renhold av hele bygningsmassen i hovedkontoret. Selskapet har ingen fast ansatte.

Bygget lever opp til forventningene til et lavenergibygg. For den nye kontordelen er det målt et gjennomsnittlig energiforbruk på i underkant av 66 kWh/kvm. Krav til energibruk i kontorbygg iht. forskrift er 144 kWh/kvm per år. Kontordelen er sertifisert i energiklasse A.

SpareBank 1 Bygget Steinkjer ferdigstilte i mai 2012 et nytt kontorbygg for konsernet i Steinkjer på ca 1800 kvm. Bygget leies ut til SpareBank 1 SMN som igjen fremleier til EiendomsMegler 1 Midt-Norge og SpareBank 1 SMN Regnskap. Prinsippene for lavenergibygg fra hovedkontoret i Trondheim er videreført til dette bygget

Brannstasjonen SMN ble stiftet 3. januar 2012 med formål å eie, drifte og utvikle eiendom. Selskapet kjøpte Trondheim Brannstasjon i Kongens gate 2 fra Trondheim kommune.

Trondheim Brann- og Redningstjeneste er leietaker fram til medio 2015. Det skal gjennomføres en arkitektkonkurranse for å klargjøre nærmere mulighetene for utvikling av bygget til et moderne kontorbygg. I første etasje er det forutsatt gjennom vernebestemmelser at det skal være en utadrettet virksomhet. Brannstasjonen er klassifisert som bygning med høy antikvarisk verdi.

St Olavs Plass 1 SMN ble stiftet 26. november 2012 med formål å eie, drifte og utvikle eiendom. Selskapet kjøpte et kontorbygg på St Olavs Plass 1 i Ålesund. Foruten SpareBank 1 SMN er Innovasjon Norge, Salmar Sales og Golden Energy Offshore Management leietakere i bygget.

Samfunnsansvar (CSR)

Som stor regional bank lever SpareBank 1 SMN i skjebnefelleskap med regionen. Helt siden stiftelsen av banken i 1823 har videreutvikling av samfunnet vi lever i stått sentralt i våre valg og disponeringer. Med lokal kunnskap og nærhet til kundene gjør vi vurderinger som i tillegg til økonomi og risiko baserer seg på et samfunnsperspektiv, og hvor vi arbeider tett med kunder og lokalsamfunn for å utvikle gode virksomheter og gode levevilkår.

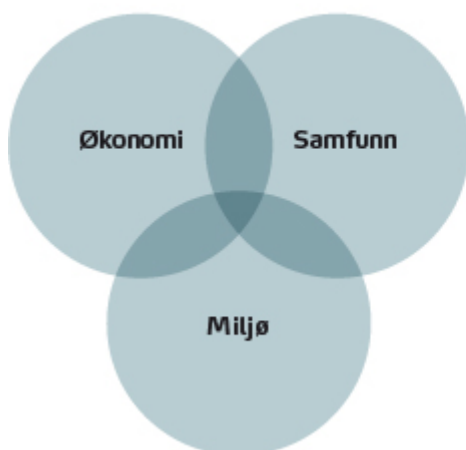
Arbeidet med samfunnsspørsmål er integrert i vårt løpende planarbeid. Slik sikrer vi at etikk, miljø og viktige samfunnsspørsmål til en hver tid står på dagsorden. Gjennom bankens gavefond har vi i en årrekke tilbakeført midler til regionen vi er en del av. Vi kan nevne stipendier til talenter innen kunst og idrett, støtte til lokale lag og organisasjoner, trivselstiltak i nærmiljøer og bidrag til næringsutvikling i Trøndelag og på Nordvestlandet.

For utviklingen av regionen er det viktig med et aktivt samarbeid mellom forskning, utvikling, utdanning og næringsliv. SpareBank 1 SMN bruker hvert år betydelige ressurser på å stimulere til nyskaping samt å koble industri, næringsliv og kunnskap. Samarbeidet med NTNU og Sintef i Trondheim, iKuben i Molde og Høgskolen i Ålesund er sentralt i dette arbeidet.

Den tredelte bunnlinje

Solid bankdrift skaper fundament for samfunnsansvarlig utvikling. Vi har som grunnlag for vårt arbeid søkt å finne en balanse mellom økonomi, samfunn og miljø. Under hvert tema har vi definert nøkkelområder vi har spesiell oppmerksomhet på og der det er utviklet spesifikke tiltak for hvert område.

Struktur for vår tenking omkring samfunnsansvar

Økonomi

Strategier og planverk
Økonomiske nøkkeltall
Etikk og lønverk
Forhold til elere
Risikohåndtering

Samfunn

Organisasjon/ansatte
Kunder/marked
Leverandører
Samfunnsengasjement
Teknologi/sikkerhet

Miljø

Ressursbruk
Innkjøpspolicy
Energi
Forurensing
Avfallshåndtering

Status 2008 – 2012

		2008	2009	2010	2011	2012
Strategi/ økonomi	Konsernstrategi	Oppdatert	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
	Utvikle CSR-strategi	Etablert	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
	Resultat før skatt (mill)	778	1.147	1.282	1.279	1.355
	Forvaltningskapital (mill)	84.670	84.541	97.992	101.455	107.919
	Egenkapitalavkastning	11,9 %	16,2 %	14,6 %	12,8 %	11,7%
	Kjernekapitaldekning	8,10 %	10,40 %	10,90 %	10,43 %	11,34%
	Antall utstedte egenkapitalbevis (mill)	82,41	82,78	102,74	102,76	129,83
	Børskurs per 31.12	38,07	45,06	49,89	36,31	34,8
	Børsverdi (mill) per 31.12.	1.750	3.749	5.124	3.731	4.518
	Direkte avkastning	5,10 %	4,60 %	5,60 %	5,10 %	4,30%
	Antall eiere	9.123	9.500	9.654	9.532	9.749
	Kjennskap på minst 90 % til bankens etiske regelverk	96 %	96 %	96 %	96 %	96 %
	Samfunn/ sosiale forhold	Antall årsverk	775	805	793	794
Sykefravær		3,84 %	4,22 %	4,00 %	4,00 %	4,60 %
Andel kvinner		51,5 %	51,5 %	51,0 %	52,0 %	51,90 %
Andel kvinner i ledende stillinger		26 %	28 %	28 %	27 %	28,70 %
Gjennomsnittsalder		45 år	45 år	46 år	46 år	46 år
Ansattes tilfredshet (ATI)		75	75	I/T	715*	730*
Avtale om inkluderende arbeidsliv		Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Strategi for livsfasepolitikk		Videreført	Videreutviklet	Videreutviklet	Videreført	Videreført
Program for lederutvikling		Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Ikke gjennomført
Antall kontorer		56	56	54	54	51
Antall kunder		192.000	194.000	194.500	196.500	200.900
Andel nettbankkunder		54 %	57 %	73 %	81 %	95 %
Andel elektroniske regningsbetalinger		91 %	92 %	99 %	99 %	99 %
Andel tildelt kultur	22 %	24 %	22 %	24 %	17 %	
Andel tildelt idrett	16 %	20 %	23 %	23 %	21 %	
Andel tildelt humanitært arbeid	6 %	4 %	6 %	6 %	12 %	
Andel tildelt næringsutvikling	56 %	52 %	43 %	38 %	35 %	
Miljø	Innkjøp av papir (tonn) **	46,5	35,9	39,1	35,7	26,9
	Energiforbruk (kwh)	6.193.000	6.580.000	7.004.400	6.900.500	6.135.000
	Antall flyreiser	3.984	3.585	3.816	3.910	3.524
	Returordning av teknologisk avfall (tonn)	5,30	2,90	3,43	3,40	3,25
	Kildesortering	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
	Returordning skrivere og tonere	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
	Antall videokonferanserom	3	6	6	8	10
	Strategi/handlingsplan for energi og miljø i nytt hovedkontor	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført	Videreført
Antall kontor sertifisert som Miljøfyrtårn	I/T	1	1	2	4	

* Nytt system for organisasjonsanalyse fra 2011

** Reduksjon fra 2011 til 2012 er på 8,8 tonn, først og fremst på grunn av overgang til secure print og økt bruk av elektronisk kommunikasjon

Miljø

Konsernet gjennomfører stadig tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av strøm, papir og andre ressurser samt sikre at ressurskrevende reisevirksomhet begrenses. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier.

Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall noe som sikrer en miljøriktig håndtering av utstyret. Det ble i 2012 returnert 3,25 tonn med teknologisk avfall. Økt bruk av elektronisk kommunikasjon samt innføring av nye printløsninger har redusert papirforbruket fra 35,7 tonn i 2011 til 26,9 tonn i 2012.

Bruk av teknologiske løsninger øker, noe som stiller større krav til sikkerhet og personvern. Følgende tiltak gjennomføres for å sikre fokus og kompetanse på sikkerhet:

- jevnlig interne kurs i sikkerhet
- gjennomført nasjonale sikkerhetsøvelser (katastrofeøvelser)
- gratis programvare for sikkerhet til våre kunder
- opplæring av eldre brukere for sikker bruk av nettbank og hvordan de kan bli mer selvhjulpne bankkunder

SpareBank 1 SMN foretok 3524 reiser i løpet av 2012 mot 3910 reiser i 2011. Til tross for økt kundeaktivitet samt bankens engasjement i utvalg og prosjekter i regi av SpareBank 1-alliansen er reiseaktiviteten med fly redusert. Bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy for samhandling og kunnskapsdeling er hovedårsakene til redusert reiseaktivitet.

Meget lavt energiforbruk i nytt hovedkontor

SpareBank 1 SMN flyttet inn i nytt hovedkontor i Trondheim høsten 2010. Vår målsetning for energi og innemiljø var ambisiøs med et mål på energi på 85 kWh per kvm per år for den nye kontordelen. Målsetningen ble med god margin oppfylt allerede første driftsår. Målinger viser at energibruken ligger i gjennomsnitt i underkant av 66 kWh per kvm per år, noe som også er langt under myndighetskravene på 144 kWh per kvm. Ingen andre kontorbygg i Norge kan så langt vise til slike resultater. Sammenlignet med forbruket i det gamle bankbygget som lå over 500 kWh per kvm er innsparing på driftskostnadene betydelige. Årsakene til det lave energiforbruket er mange og sammensatte, men de viktigste enkeltfaktorene er:

- en godt isolert og tett bygningskropp
- et svært energieffektivt ventilasjonssystem
- et sofistikert styrings- og driftoppfølgingssystem
- organisering av arbeidsplassen og oppfølging fra byggets brukere

Prinsippene fra nytt hovedkontor ble også videreført under bygging av et nytt kontor for SMN i Steinkjer som ble tatt i bruk i mai 2012.

Miljøfyrtårn

SpareBank 1 SMN har valgt sertifisering via Miljøfyrtårn, en nasjonal sertifiseringsordning rettet mot privat og offentlig sektor. Ved utgangen av 2012 er hovedkontoret i Trondheim og kontorene i Ålesund, Stjørdal og Steinkjer sertifisert. Dette innebærer at kontor hvor ca. 500 ansatte har sitt daglige virke, er sertifisert innen områdene arbeidsmiljø, innkjøp/materialbruk, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk. I 2013 vil

kontorene i Levanger, Namsos, Molde og Verdal bli sertifisert, samtidig som vi starter arbeidet med sertifisering av ti andre kontorer.

Etikk

Konsernets virksomhet er avhengig av tillit fra kunder, offentlige myndigheter og samfunnet for øvrig. SpareBank 1 SMNs ansatte skal kjennetegnes ved at de har en høy etisk standard. Dette innebærer at hver enkelt, i enhver sammenheng der vi identifiseres med bedriften, skal vise en adferd som oppfattes som tillitvekkende, ærlig og redelig og som er i henhold til de normer, regler og lover som gjelder i samfunnet.

SpareBank 1 SMN skal gi saklig og riktig informasjon på en ærlig, redelig og åpen måte om bankens virksomhet og tjenester.

SpareBank 1 SMN har lagt opp til følgende formaliserte og gjentakende gjennomgang av bankens etiske retningslinjer overfor konsernets ansatte, og slik at dette til sammen skal utgjøre det formelle rammeverktøyet for den praktiske adferd hos samtlige av bankens ansatte:

- de etiske retningslinjene er en del av personalhåndboken, og derav en del av ansettelsesavtalen
- de etiske retningslinjene gjennomgås, med tilhørende eksempler for alle nyansatte
- etikk inngår som en obligatorisk modul i bankens elektroniske læringshus og alle ansatte må bestå denne testen
- etiske retningslinjer er en sentral del av bankens lederutviklingsprogram

Organisasjon og ansatte

SpareBank 1 SMN skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og fritid oppleves som god for alle medarbeidere. Vi vil også bidra til at våre ansatte opprettholder en god helse, gjennom å stimulere til fysisk aktivitet. Hensikten med dette er en tro på at medarbeidere som har fått tilrettelagt for sine behov yter bedre til beste for seg selv og bedriften.

SpareBank 1 SMN har et forholdsvis lavt sykefravær og vi antar noe av dette kan tilskrives motiverte medarbeidere som har utfordrende og stimulerende oppgaver samtidig som mange holder seg i god fysisk form gjennom ulike former for aktivitet.

Vi har i dag en god balanse mellom kjønn og aldersgrupper. Banken arbeider med å øke andelen kvinner i ledende stillinger. I 2012 var det 28,7 prosent kvinner i ledende stillinger (27 i 2011).

Konsernet har etablert et robust rammeverk på organisasjonsområdet:

- personalhåndbok, HMS-håndbok, IA-avtale
- interne avtalefestede utvalg - kontaktutvalg, ansettelsesutvalg, forhandlingsutvalg
- etiske retningslinjer, rutine for bekymringsmeldinger, rutine for konflikthåndtering
- lederutviklingsprogram
- rådgiverskole og læringshus
- rammeverk for utviklingssamtaler
- årlig medarbeiderundersøkelse

- nyansattesamlinger
- livsfasepolitikk

For å fremme bedre helse, økt motivasjon og trivsel har konsernet etablert prosjektet BedreForm. Prosjektet er en målrettet satsing på å motivere ansatte til å øke sin fysiske aktivitet.

SpareBank 1 SMNs gavearbeid

SpareBank 1 SMNs gavearbeid legger til grunn for sitt arbeid at bankens gaver skal være allmennyttige, det vil si være samfunnsnyttig og komme flest mulig til gode. Gavearbeidet vektlegger at tildelinger skal bidra til å bygge, støtte og utvikle landsdelen. For å kunne skape nye verdier og gjøre landsdelen til et attraktivt sted å bo arbeider vi etter to hovedmodeller:

- prosessorientert hvor personer, ideer og ressurser bringes sammen for å skape den symbiose som frembringer verdiskaping
- vi tilfører kapital gjennom gaver til aktivitet som fremmer samfunnsmessige målsettinger

Vi stiller de samme etiske og miljømessige krav til våre samarbeidspartnere som oss selv. I prosesser og ved tildelinger av noe omfang, etableres skriftlige avtaler for å sikre at våre samfunnsmessige krav blir etterlevd. Våre hovedsatsingsområder er følgende:

Næringsutvikling:

- innovasjon og nyskaping
- kompetanseoverføring til regionens næringsliv
- bidra til å utvikle infrastruktur
- utvikle entreprenørskap
- starthjelp ved nyetableringer (såkorn- og venturekapital)

Kultur/idrett:

- kultur-, idrett-, helse-, miljø-, etikk og humanitære formål
- særskilt satsing mot barn og ungdom
- bidra til å styrke regionens identitet og historiske grunnlag basert på Olavstradisjonen (Olavsarven)
- bidra til å stimulere talenter, ungdom og ildsjeler både innenfor kultur- og idrettsområdet, blant annet gjennom TÆL-stipendet

SpareBank 1 SMNs gavearbeid utbetalte i 2012 nær 65 millioner kroner.